

RAPORT ANUAL 2023

Cuprins

1

Cadrul legal

2

Organizarea instituțională

3

Strategia națională de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului

4

Supraveghere și conformitate

5

Analiza strategică

6

Analiza operațională

7

Cooperarea națională

8

Cooperarea internațională

9

Perspective

Cadrul legal

Unul din obiectivele primordiale ale Serviciului stabilite pentru anul 2023 a fost asigurarea transpunerii prevederilor Directivei UE 2018/843 a Parlamentului European și a Consiliului din 30 mai 2018 de modificare a Directivei UE 2015/849 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului. În acest sens, Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 66/2023 pentru modificarea unor acte normative, care vizează amendarea următoarelor legi:

Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului

Legea nr. 75/2020 privind procedura de constatare a încălcărilor în domeniul prevenirii spălării banilor și finanțării terorismului și modul de aplicare a sancțiunilor

Codul de executare al Republicii Moldova

Codul contravențional al Republicii Moldova

Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară

Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor

Amendamentele vizează prevederi care reglementează:

Beneficiarul efectiv

Persoana expusă politic

Categoriile de entități raportoare

Activele virtuale

Organele cu funcții de supraveghere a entităților raportoare

Regimul de raportare a tranzacțiilor către Serviciu

Identificarea și verificarea identității clienților prin intermediul mijloacelor electronice

Posibilitatea de prelungire și suspendare a controlului efectuat în baza Legii nr. 75/2020

Aplicarea sancțiunilor pentru nedeclararea informației cu privire la beneficiarul efectiv/beneficiarii efectivi

Aplicarea sancțiunilor pentru desfășurarea activității de prestare a serviciilor privind activele virtuale

Contramăsurile privind țările (jurisdicțiile) cu risc sporit desemnate/monitorizate de FATF

În vederea implementării cadrului legal amendat, Serviciul a aprobat următoarele acte normative secundare:

01

Ghidul privind identificarea tranzacțiilor sau activităților suspecte de spălarea banilor, aprobat prin Ordinul nr. 15/2023

02

Ghidul privind identificarea tranzacțiilor sau activităților suspecte de finanțarea terorismului, aprobat prin Ordinul nr. 16/2023

03

Metodologia privind modul de completare și transmitere a formularelor speciale privind activitățile sau tranzacțiile care cad sub incidența Legii nr. 308/2017, aprobat prin Ordinul nr. 20/2023

04

Regulamentul privind cerințele în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului pentru entitățile raportoare supravegheate de Serviciu, aprobat prin Ordinul nr. 21/2023

05

Ghidul privind identificarea beneficiarului efectiv, aprobat prin Ordinul nr. 34/2023

06

Ghidul privind identificarea și monitorizarea persoanelor expuse politic și indicilor de risc privind persoanele expuse politic, aprobat prin Ordinul nr. 23/2023

07

Lista funcțiilor publice importante la nivel național care determină calitatea de persoană expusă politic, aprobat prin Ordinul nr. 22/2023

Recomandări pentru entități raportoare pentru identificarea tranzacțiilor și activităților suspecte de spălarea banilor, prin oferirea unor criterii de suspiciune și tipologii

Recomandări pentru entități raportoare pentru identificarea tranzacțiilor și activităților suspecte de finanțarea terorismului, prin oferirea unor criterii de suspiciune și tipologii

Cerințe generale cu privire la modul de completare și prezentare a formularelor speciale în conformitate cu art. 11 din Legea nr. 308/2017, care se aplică entităților raportoare menționate în art. 4 alin. (1) din Legea nr. 308/2017

Cerințe în vederea identificării și evaluării riscurilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului, aplicării abordării bazate pe risc, elaborării politicilor și procedurilor interne, aplicării cerințelor de precauție privind clienții, inclusiv a măsurilor de precauție simplificată și sporită, păstrării datelor, raportării activităților și tranzacțiilor care cad sub incidența Legii nr. 308/2017

Recomandări privind aspecte de implementare a prevederilor ce vizează beneficiarul efectiv - obținerea și deținerea unor informații adecvate, corecte și actualizate cu privire la beneficiarul efectiv, inclusiv detalii privind interesele generatoare de beneficii pentru acesta, prezentarea către organul înregistrării de stat a informației solicitate cu privire la beneficiarul efectiv și informarea imediată despre schimbarea datelor acestora

Recomandări privind măsurile aplicate în procesul de identificare a persoanei expuse politic, membrilor de familie ai persoanei expuse politic și persoanelor cunoscute ca fiind asociați apropiați ai persoanelor expuse politic, inclusiv din punct de vedere profesional și social

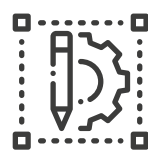
Stabilește lista funcțiilor importante la nivel național echivalente celor prevăzute de Legea nr. 308/2017

Strategia națională de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului

În perioada anului 2023, Serviciul a continuat procesul de implementare a obiectivelor generale și specifice ale Strategiei naționale în domeniu, fiind considerate scopurile-cheie ale unui sistem eficient de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

Cadrul legal amendat ca urmare a adoptării Legii nr. 66/2023 a impus necesitatea modificării Planului de acțiuni al Strategiei naționale în vederea alinierii acțiunilor cu noile prevederi ale actelor normative.

În vederea asigurării concordanței normelor respective, Parlamentul a adoptat Hotărârea nr. 383/2023 de modificare a Strategiei naționale. În vederea asigurării implementării eficiente a noilor prevederi legale, au fost organizate măsuri de informare a entităților raportoare, a organelor cu funcții de supraveghere și a reprezentanților organelor de drept.

Ca măsuri permanente din Planul de acțiuni, autoritățile responsabile au continuat realizarea acțiunilor cu privire la evaluarea gradului de respectare de către entitățile raportoare a prevederilor legislației sectoriale, aplicarea unor sancțiuni efective, proporționale și disuasive în cazurile depistării încălcărilor, evaluarea și perfecționarea sistemelor și procedurilor interne ale entităților raportoare pentru identificarea și argumentarea suspiciunilor de spălare a banilor și finanțare a terorismului și asigurarea unui schimb operativ și eficient de informații dintre Serviciu și instituțiile competente.

În baza informațiilor recepționate de la autoritățile responsabile, Serviciul a efectuat o evaluare a eficienței și impactului implementării măsurilor conform Planului de acțiuni. Drept urmare, se constată implementarea măsurilor, după cum urmează:

44 măsuri realizate

21 măsuri în proces de realizare

13 măsuri parțial realizate

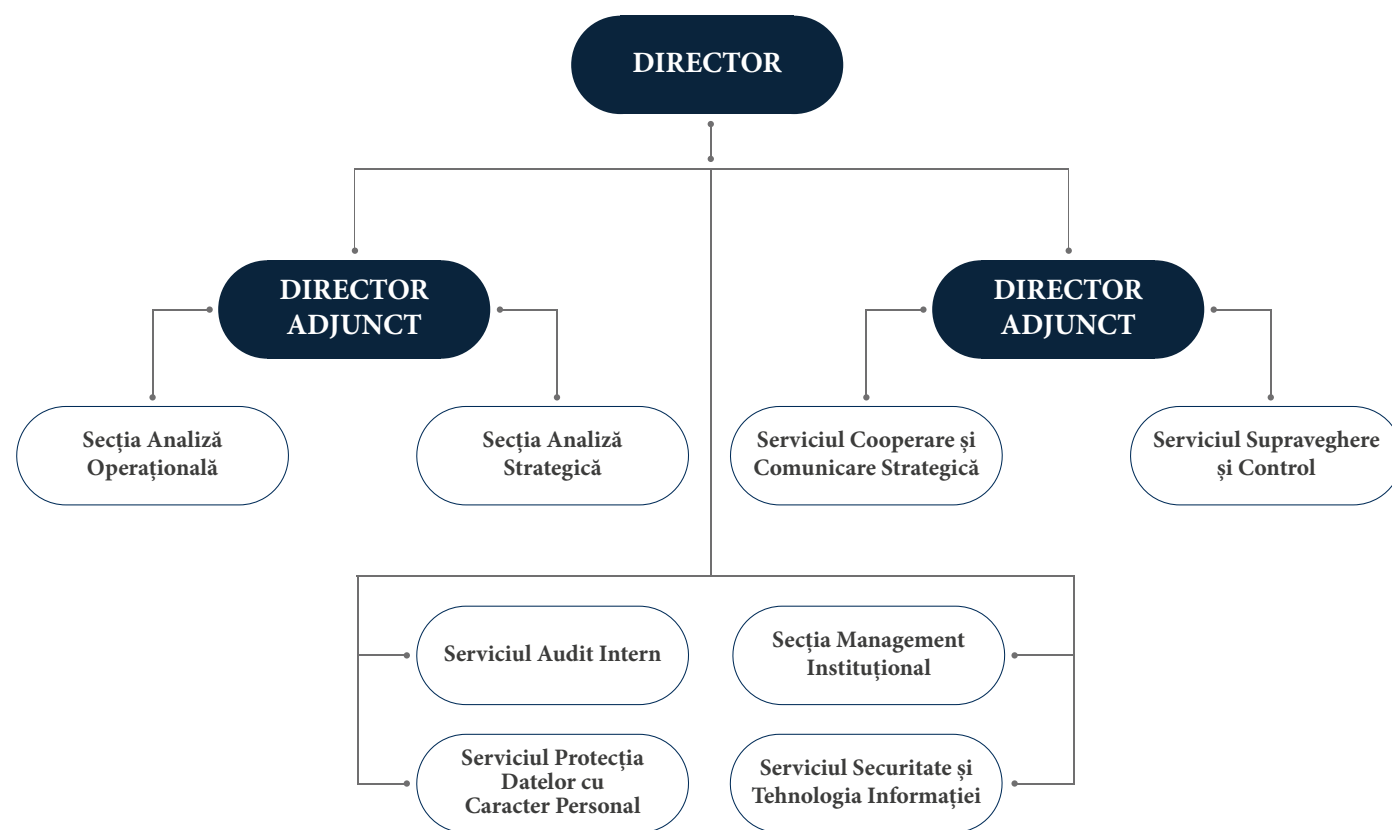
6 măsuri nerealizate

Organizarea instituțională

În scopul eficientizării procesului de implementare a noilor prevederi ale cadrului legal adoptat în 2023, care au determinat atribuirea de noi competențe și sarcini Serviciului, precum și asigurării executării angajamentelor ce derivă din procesul de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană, Guvernul Republicii Moldova a aprobat Hotărârea Guvernului nr. 844/2023 prin care a fost suplimentat efectivul-limită cu 6 unități și a fost aprobată o nouă structură a Serviciului.

În conformitate cu prevederile art. 2 alin. (3) din Legea nr. 308/2017, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor este Unitatea de Informații Financiare a Republicii Moldova, cu rol de coordonare a sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului.

Organigrama

Modificările aprobate au avut drept scop redistribuirea unor sarcini și atribuții, instituirea și reorganizarea unor subdiviziuni prin alocarea de atribuții noi, reevaluarea numărului de personal implicat nemijlocit în activitățile care rezidă din aplicarea cadrului legislativ actual ce vizează competențele Serviciului de a contribui la asigurarea securității statului și protejarea sistemului național financiar-bancar, financiar-nebancar și a liber-profesioniștilor, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice, precum și ale statului, precum și a executării angajamentelor pe care și le-a asumat Republica Moldova față de partenerii străini la acest capitol.

Supraveghere Conformitate

Un rol important în cadrul Serviciului în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului constituie măsurile de supraveghere și conformitate aplicate entităților raportoare.

Astfel, în temeiul atribuțiilor legale, Serviciul efectuează supravegherea din oficiu și pe teren a următoarelor categorii de entități raportoare:

alte persoane fizice și juridice care comercializează bunuri în sumă de cel puțin 200 000 de lei sau echivalentul acesteia

persoanele care depozitează, comercializează opere de artă

persoanele fizice/juridice care desfășoară activitate fiduciară

persoane juridice și întreprinzătorii individuali care prestează servicii de contabilitate și consultanță fiscală

organizatorii jocurilor de noroc

agenții imobiliari

Obiectivul măsurilor de supraveghere aplicate constă în evaluarea nivelului de implementare și modul de aplicare a prevederilor cadrului legal cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului de către entitățile raportoare.

Activitatea de supraveghere se efectuează conform unor proceduri prestabilite, care presupune un sistem bazat pe riscuri, care determină gradul de expunere a entităților raportoare față de riscurile de spălare a banilor și finanțare a terorismului.

Un alt aspect important al activității Serviciului sunt instruirile organizate pentru reprezentanții entităților raportoare, având drept scop explicarea modului de aplicare a prevederilor legislației în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului și creșterea gradului de conștientizare a entităților raportoare cu privire la riscurile de spălare de bani și finanțare a terorismului.

Pe parcursul anului 2023, Serviciul a organizat 28 sesiuni de instruire dedicate tuturor tipurilor de entități raportoare, în cadrul cărora fost abordate următoarele subiecte:

01

aplicarea măsurilor de precauție

02

aspecte practice cu privire la identificarea beneficiarului efectiv

03

măsurile aplicate în procesul de identificare a persoanei expuse politic

04

identificarea și raportarea tranzacțiilor suspecte de finanțare a terorismului

05

aplicarea măsurilor asigurătorii

06

identificarea și raportarea tranzacțiilor suspecte de spălare de bani

07

implementarea sancțiunilor financiare aferente activităților teroriste și de proliferare a armelor de distrugere în masă

Analiza strategică

Analiza strategică este o parte importantă a activității analitice desfășurată de către Serviciu, deoarece oferă un nivel mai înalt de generalizare și sistematizare a constatărilor investigațiilor financiare, analiza tendințelor de spălare de bani și finanțare a terorismului și formularea de recomandări pentru întreprinderea măsurilor necesare care se impun, după caz, de către Serviciu și alte autorități cu competențe în domeniu.

Analiza strategică este realizată după ce toate informațiile posibile au fost colectate și analizate. De menționat că analiza strategică necesită o mai mare diversitate a categoriilor de date utilizate decât analiza operațională, precum și analiști cu experiență mai vastă.

Analiza strategică pune accentul asupra imaginii de ansamblu a unor tendințe pe termen mediu și lung, realizării de predicții, prognoze și estimări menite să fundamenteze adoptarea unor decizii strategice sau să constituie suport pentru gestionarea unor situații/evenimente cu impact important în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor, inclusiv a diseminării informațiilor acumulate.

În vederea realizării obiectivelor de analiză strategică, Serviciul utilizează programe și modele specializate, care oferă servicii integrate de prelucrare, analiză, reprezentarea grafică și dinamică a datelor acumulate pe domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor la nivel național.

Scopurile și obiectivele analizei strategice care se realizează prin desfășurarea activităților Serviciului pot fi materializate în:

Analiza operațională

Pe parcursul anului 2023, activitatea de analiză operațională s-a axat pe următoarele acțiuni:

1

Primirea, analiza și prelucrarea formularelor speciale parvenite de la entitățile raportoare, în temeiul prevederilor Legii nr. 308/2017

2

Identificarea, în cadrul analizelor și investigațiilor financiare realizate, a activităților suspecte de spălare a banilor, infracțiunilor predicat și de finanțare a terorismului

3

Aplicarea măsurilor asiguratorii în privința tranzacțiilor sau activităților suspecte de spălare a banilor, inclusiv a bunurilor suspecte de proveniență ilicită

Notificarea entităților raportoare, organelor cu funcții de supraveghere și altor autorități competente cu privire la riscurile aferente spălării banilor și finanțării terorismului, inclusiv noile tendințe și tipologii în domeniul spălării banilor și finanțării terorismului

4

Acordarea asistenței informaționale organelor de drept în exercitarea atribuțiilor de cercetare a infracțiunilor de spălare a banilor, infracțiunilor predicat, inclusiv de urmărire a bunurilor suspecte cu o proveniență ilicită, în condițiile Legii nr. 308/2017

5

Asigurarea schimbului de informații cu serviciile similare din alte state în cadrul investigațiilor financiare privind activitățile suspecte de spălare a banilor, inclusiv de urmărire a bunurilor suspecte de proveniență ilicită

6

Identificarea cazurilor de nerespectare de către entitățile raportoare a prevederilor legislației cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțarea terorismului, inclusiv întreprinderea acțiunilor de remediere a acestora

7

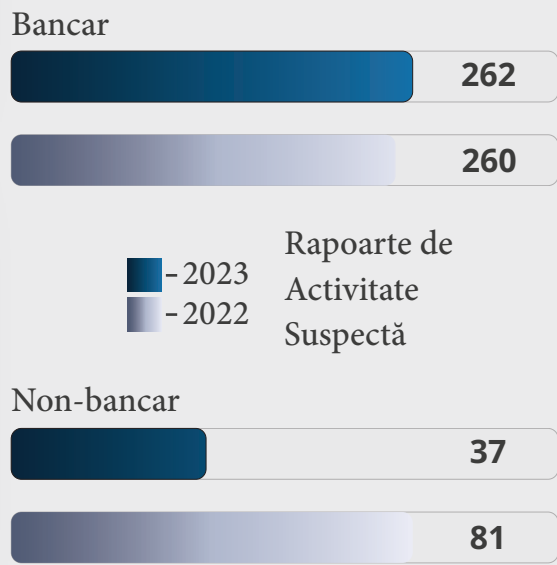
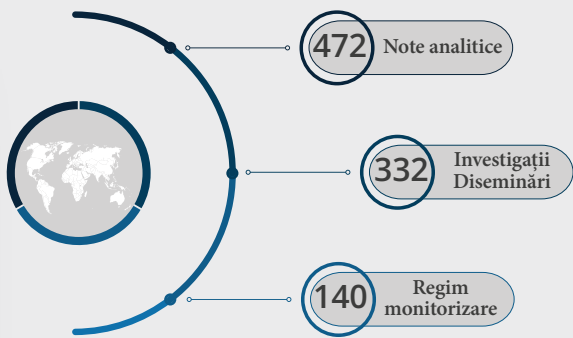

Diseminarea informațiilor către organele de drept competente imediat ce s-au stabilit suspiciuni rezonabile cu privire la spălarea banilor sau la alte infracțiuni ce s-au soldat cu obținerea bunurilor ilicite, precum și Serviciul de Informații și Securitate în partea ce ține de suspiciuni privind finanțarea terorismului dar și activități suspecte în subminarea securității statului

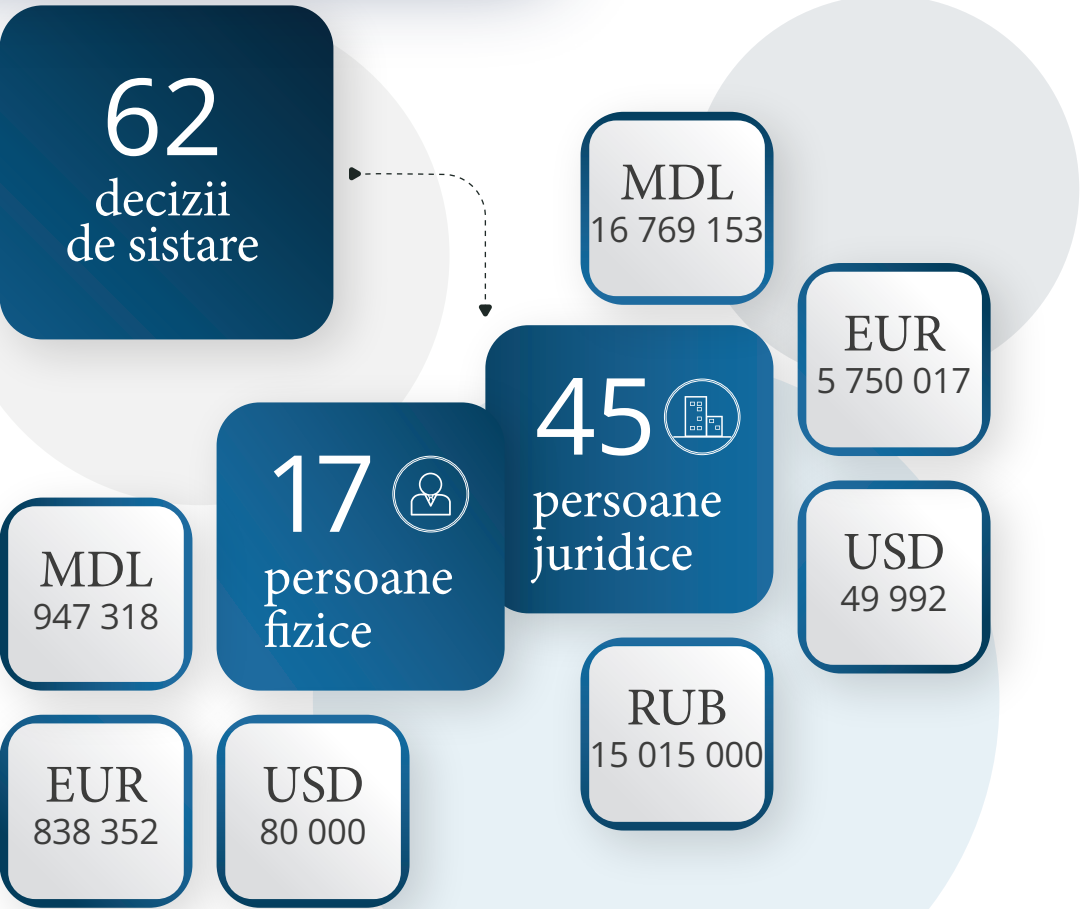
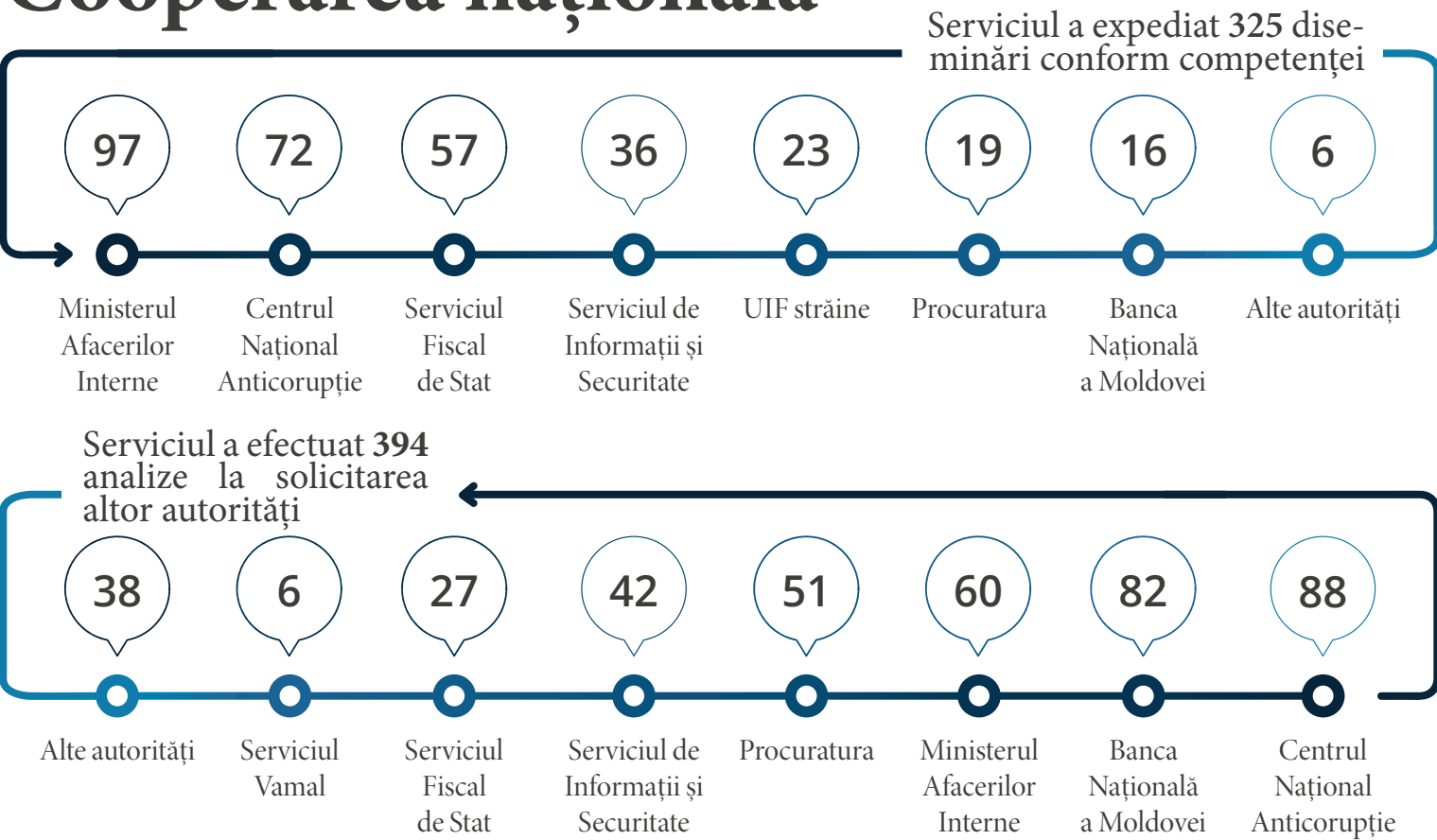
8

Tranzacții raportate bancar	2023	2022
Suspecte	135	146
Limitate	1 414 969	716 064
Numerar	3 216 282	2 062 690
Remiteri de bani	29 582	
Total bancar	5 468 495	2 778 900

Tranzacții raportate non-bancar	2023	2022
Suspecte	502	450
Limitate	19 566	20 899
Numerar	37 671	36 269
Remiteri de bani	117	
Total non-bancar	57 851	57 618

Cooperarea națională

În decursul anului 2023, Serviciul a înregistrat o cooperare activă cu Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale a CNA, în vederea identificării bunurilor infracționale în alte jurisdicții și eventuala recuperare a acestora în beneficiul Republicii Moldova, în special accentul fiind pus pe dosarele de rezonanță, cu denumirea generică „Laundromat” și „Frauda Bancară”, în perioada vizată fiind recepționate 30 solicitări și oferite 26 răspunsuri.

De menționat că, în temeiul solicitărilor parvenite de la Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale a CNA, Serviciul a inițiat cooperarea cu mai multe Unități de Informații Financiare străine, fiind expediate 18 cereri de informații către serviciile similare străine conform tabelului:

UIF	Solicități transmise	Răspunsuri primite
Spania	1	1
Elveția	1	3
Gibraltar	2	2
Cipru	3	3
Estonia	1	1
Letonia	1	1
Lituania	1	1
Luxembourg	1	1
Polonia	1	1
Cehia	1	1
Monaco	1	1
Malta	1	1
România	1	1

În rezultatul cooperării Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale a CNA cu Serviciul, în anul 2023 au fost aplicate sechestre pe bunuri și active financiare, în valoare totală de:

Cooperarea internațională

Conferința Părților Statelor member a CETS 198

În cadrul celei de-a 15-a Ședințe plenare a COP CETS 198, care a avut loc în perioada 9-10 noiembrie 2023, reprezentantul Republicii Moldova – dna Oxana GÎSCĂ, în calitate de vicepreședinte al COP CETS 198, a prezentat progresele înregistrate în reprezentarea COP în alte foruri internaționale. Aceste progrese au inclus participarea la Sedința Plenară a FATF din februarie 2023, unde s-au evidențiat progresele

în implementarea prevederilor Convenției, care au fost reflectate în proiectul FATF privind modificările Recomandărilor 4 și 38, care vizează consolidarea setului de instrumente disponibile autorităților de aplicare a legii, agențiilor de recuperare a activelor și sistemului de justiție penală, pentru recuperarea activelor provenite din săvârșirea de infracțiuni. Totodată, de menționat că, în cadrul celei de-a 15-a ședințe plenare, dna Oxana GÎSCĂ a fost ales în calitate de președinte al COP CETS 198, pentru un mandat de 2 ani, obținând suportul a 20 din 33 state membre.

Datorită contribuției la eforturile Consiliului Europei în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, dna Oxana GÎSCĂ a fost desemnată în cadrul proiectului ”75 de femei în 75 de ani de istorie ai Consiliului Europei”.

Misiunea Înaltilor Consilieri UE în Republica Moldova

Proiectul este finanțat de către Uniunea Europeană cu o fază curentă de implementare de doi ani, din ianuarie 2023 până în ianuarie 2025. Obiectivul său principal este de a acorda sprijin autorităților din Republica Moldova în implementarea agendei de reformă și, în special, în dezvoltarea capacităților necesare pentru implementarea Acordului de Asociere (AA), inclusiv a Zonei de Liber Schimb Aprofundat și

Cuprinzător (ZLSAC), precum și asistență pentru procesul de negociere a aderării la Uniunea Europeană.

În mod special, proiectul are drept scop consolidarea elaborării politicilor la nivel sectorial, capacităților de planificare strategică și de management al politicilor, consolidarea cunoștințelor și conștientizarea factorilor vizați cu privire la politicile, legislația și regulamentele Uniunii Europene.

Pe perioada anului 2023, Misiunea Înaltilor Consilieri UE în Republica Moldova a oferit consiliere sectorială Serviciului pe multiple dimensiuni, în mod special pe furnizarea recomandărilor și opiniilor privind proiectele actelor normative elaborate în procesul de transpunere în legislația națională a celei de-a 5-a Directive UE privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului.

Comitetul Moneyval al Consiliului Europei

În contextul adoptării în 2019 a Raportului Republicii Moldova în cadrul celei de-a V-a runde de evaluare a sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului și în 2021, a primului Raportul de progres, conform procedurilor stabilite, Republica Moldova urma să prezinte progresele înregistrate de către autoritățile naționale în vederea consolidării la nivel național a unui sistem eficient de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. Astfel, în vederea asigurării unei prestații naționale corespunzătoare, autoritățile cu competențe în domeniu au prezentat conform chestionarului remis de către Comitetul Moneyval informațiile privind gradul de implementare a recomandărilor experților Comitetului Moneyval formulate în Raportul de evaluare al Republicii Moldova.

Proiectul Raportului urmează a fi supus discuțiilor și adoptat în cadrul ședinței plenare a Comitetului Moneyval care va avea loc în luna mai 2024.

În același context, de menționat că, dl Daniel-Marius STAICU – director al Serviciului a fost desemnat de către Consiliul Europei în calitate de evaluator al sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului a Guernsey în cadrul celei de-a V-a runde de evaluare.

De asemenea, în 2023, dl Andrian MUNTEANU - director adjunct al Serviciului a avut calitatea de evaluator pentru procesul de evaluare a Azerbaidjanului, fiind responsabil de examinarea eficienței pentru Rezultatele Imediate 10 și 11.

O altă realizare notabilă a delegației Republicii Moldova obținută pentru prima dată în perioada deținării calității de membru a Comitetului Moneyval, a fost alegerea dlui Daniel-Marius STAICU în calitate de membru al Biroului Comitetului MONEYVAL. Prin deținerea acestei funcții, se va contribui la facilitarea instituirii unor sisteme fiabile și eficiente de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului în țările membre.

Grupul Egmont

Grupul Egmont este o organizație internațională, care are drept scop facilitarea cooperării și a schimbului de informații dintre Unitățile de Informații Financiare. În mod continuu, Grupul Egmont își sprijină proprii membri pentru

implementarea standardelor și reglementărilor internaționale în domeniu, prin oferirea unei platforme de dialog, prin emiterea unor documente menite să ghideze activitatea de cooperare internațională dintre serviciile țărilor membre. În cadrul Grupului Egmont funcționează un Comitet de coordonare, 9 Grupuri Regionale și 4 Grupuri de lucru.

Serviciul se implică activ în activitățile Comitetului Grupului Egmont, dna Oxana GÎSCĂ deținând poziția de reprezentant regional al Grupului Europa II. Acest mandat constituie o continuare a eforturilor regionale de promovare a celor mai bune practice în schimbul de informații aferente acestei regiuni.

Perspective

Serviciul, în anul 2024, urmează să asigure continuitatea activităților desfășurate pe toate segmentele, conform competenței, pentru realizarea perspectivei:

Inițierea procesului de evaluare națională a riscurilor de spălare de bani și finanțare a terorismului în conformitate cu standardele internaționale și recomandările instituțiilor internaționale de specialitate

Instituirea unui mecanism eficient de prezentare și actualizare a informațiilor privind beneficiarii efectivi de către persoanele juridice, indiferent de forma juridică de organizare

Crearea unui centru de instruire în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului dedicat autorităților publice cu competențe în domeniu și entităților raportoare

Consolidarea capacităților de analiză strategică în vederea stabilirii tendințelor de spălare de bani și finanțare a terorismului și formularea de recomandări pentru contracararea lor

Tara	Solicitați Primate	Răspunsuri Transmise	Solicitați Transmise	Răspunsuri Primate	Informații spontane Primate	Informații spontane Transmise
Ucraina	12	12	1	6	1	15
România	3	3	12	19	2	3
Cipru	5	5	5	13	2	
Italia	3	4	2	7		1
Letonia	5	4	3	3	1	
Malta	1	3	2	3	6	
Marea Britanie	5	4	1	3		1
Elveția			6	5	1	1
Lituania	1	1	5	5		
UAE	1	1	3	3	1	
Cehia	1	1	3	3		
Kazahstan	2	2	2	2		
Turcia			4	4		
Bulgaria	1	1	2	3		
Munteșnegru	1	1	2	2		
Germania	1		1		2	1
Israel	1	1	1	2		
Polonia		2		3		
Gibraltar			2	2		
San Marino	1	1	1		1	
Singapore	2			1	1	
Armenia			1	1		
Azerbaidjan	1	1				
Estonia			1	1		
Georgia			1	1		
Coreea de Sud				2		
Monaco			1	1		
Olanda	1	1				
Canada				1		
Ungaria			1		1	
TOTAL	43	43	63	96	19	22

DATE DE CONTACT

26 Mitropolit Gavriil Banulescu-Bodoni,
Chisinau MD-2005, Moldova

+ 373 22 212 120

office@spcsb.gov.md

www.spcsb.gov.md

